

UITTREKSEL UIT DE NOTULEN VAN DE GEMEENTERAAD

GR/2025/110

Zitting van 17/12/2025

Aanwezig: Daan Versonnen, voorzitter gemeenteraad

Lode Van Looy, burgemeester

Mieke Van den Brande, Bart Vanmarcke, Yves Goovaerts, Pascal Vercammen, Lola Vanderweyen, schepenen

Guido Vaganée, Geert Teughels, Karl Theerens, Marcel Claes, Julie De Clerck, Sofie Crauwels, Dirk Keuleers, Marc Huyghe, Lukas De Backer, Edwin Stevens, Conny Van den Brande, Patricia Frederickx, Cindy Symons, Peggy Aerts, Chantal Jacobs, Jef Jacobs, gemeenteraadsleden

Ethel Van den Wijngaert, algemeen directeur

Afwezig met kennisgeving: Jan Fonderie, Wim Van der Donckt, gemeenteraadsleden

Intergemeentelijke samenwerking - Samenwerkingsovereenkomst met VOC Neteland vzw: Goedkeuring

De raad,

In openbare zitting vergaderd.

Samenvatting

Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld de samenwerkingsovereenkomst met VOC Neteland vzw (Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren in nood) goed te keuren.

Voorgeschiedenis

- 04/02/2025: E-mail van VOC Neteland vzw met een verzoek tot samenwerking tussen het gemeentebestuur Bonheiden en VOC Neteland vzw, teneinde de activiteiten van opvang, revalidatie en natuureducatie van vogels en wilde dieren te verzekeren en de samenwerking met de brandweer en de politie te consolideren.
- 12/03/2025: Kennismaking met VOC Neteland vzw, in aanwezigheid van de schepenen van dierenwelzijn, de milieuambtenaar en de administratief medewerker.

Feiten en context

VOC Neteland vzw is een opvangcentrum voor vogels en wilde dieren, gevestigd te Herenthout. Zij maken deel uit van de 9 Vlaamse opvangcentra, erkend door het Agentschap Natuur en Bos van de Vlaamse Gemeenschap en overkoepeld door Vogelbescherming Vlaanderen.

Met een team van meer dan 150 vrijwilligers en 5 medewerkers vangen zij jaarlijks meer dan 4.500 in nood verkerende inheemse wilde dieren op, met het oog op revalidatie en uitzetting in de natuur. Het aantal opgevangen dieren stijgt jaar na jaar. VOC Neteland vzw vervult een belangrijke taak in de bescherming van biodiversiteit in de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant en de ondersteuning van

wetenschappelijk onderzoek, onder meer in het kader van ziektebewaking (denk aan vogelgriep, usutu-virus, ...).

Particulieren, bedrijven, brandweer en politie doen beroep op het opvangcentrum voor het plaatsen en verzorgen van gevonden wilde dieren in nood. Scholen, groepen en verenigingen kunnen terecht op het VOC Neteland voor rondleidingen, natuureducatieve activiteiten, lezingen e.d.

De samenwerking met verschillende instanties, waaronder gemeenten, verzekert een performante dienstverlening door VOC Neteland vzw. Met de vernieuwing van het dienstgebouw en opvangaccommodatie wil VOC Neteland vzw zich voorbereiden op de nieuwe richtlijnen van de Vlaamse Overheid inzake opvang en revalidatie van wilde dieren. VOC Neteland bezorgde de gemeente een ontwerp-samenwerkingsovereenkomst, die indien gewenst door de gemeente, nog aangepast kan worden.

Juridische grond

Het Decreet over het lokaal bestuur.

Argumentatie

Bonheiden is een gemeente met veel natuur, en dus ook met potentieel veel wilde dieren in nood. In het verleden heeft de gemeente al meerdere inwoners doorverwezen naar VOC Neteland bij meldingen van wilde dieren in nood.

Een samenwerking met VOC Neteland vzw draagt op verschillende manieren bij tot het behoud van de natuur:

- het ondersteunen van het dierenwelzijn en de soortenbescherming;
- professionele opvang en revalidatie van inheemse wilde dieren;
- het bevorderen van bewustwording van het belang van wilde dieren, hun bescherming, het behoud en verbetering van hun habitat.

Het VOC Neteland beschikt over deskundig en gediplomeerd personeel en meer dan honderd vrijwilligers. Dieren en hun huisvesting worden 7 op 7 verzorgd.

Tijdens de openingsuren wordt er telefonische permanentie voorzien. Buiten de openingsuren kunnen dieren opgevangen worden in een daartoe voorziene ruimte.

Het VOC Neteland werkt samen met een gespecialiseerde dierenartsenpraktijk.

Een samenwerking met VOC Neteland is complementair aan een samenwerking met Dierenbescherming Mechelen. Dierenbescherming Mechelen richt zich op de opvang van honden en katten. Bij VOC Neteland gaat het om wilde dieren in nood.

Een samenwerkingsovereenkomst zorgt ervoor dat de gemeente zeker is van een deskundige opvang van de wilde dieren, die in nood zijn op haar grondgebied. Voor VOC Neteland geeft een financiële bijdrage van de gemeenten de mogelijkheid om haar organisatie en haar werking te optimaliseren.

Financiële gevolgen

De jaarlijkse bijdrage wordt berekend o.b.v. het aantal inwoners van onze gemeente en de afstand tot VOC Neteland (Herenthout).

Voor Bonheiden komt dit op een jaarlijkse bijdrage van € 1.500 (aantal inwoners 15.000-25.000)(15-30 km afstand). De nodige middelen hiervoor zijn voorzien in het voorstel van meerjarenplanning op A2.9.0802: Samenwerking VOC Neteland.

De samenwerkingsovereenkomst wordt aangegaan vanaf 01/01/2026 voor onbepaalde duur en kan ten allen tijde worden opgezegd, mits in achtneming van

een aangetekend schrijven en een opzegtermijn van 3 maanden. De vergoeding kan in onderling overleg tweejaarlijks worden aangepast.

Visum:

Visum 2025/0106 van 23/11/2025: Gunstig

Het visum van de financieel directeur wordt toegekend aan deze verbintenis. Daarmee wordt bevestigd dat er geen enkele aanwijzing is gevonden dat deze uitgave onwettig, onregelmatig of zonder voldoende krediet in het lopende boekjaar of zonder verbintenis mogelijk binnen het meerjarenplan zou worden aangegaan mits goedkeuring MJP 2026-2031.

Stemming

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit:

Artikel 1 - Keurt de samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Bonheiden en VOC Neteland vzw goed, waarvan de tekst luidt als volgt:

Tussen Het gemeentebestuur Bonheiden, Jacques Morrensplein 10, 2820 Bonheiden, vertegenwoordigd door de heer Lode VAN LOOY, burgemeester en mevrouw Ethel VAN DEN WIJNGAERT, algemeen directeur, verder 'de gemeente genoemd
en

Het Vlaams Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren Neteland (VOC), Langstraat 29/0001 te 2270 Herenthout, vertegenwoordigd door voorzitter Dirk BEERSMANS, verder het VOC genoemd.

ARTIKEL 1 - DOEL VAN DE OVEREENKOMST

De samenwerkingsovereenkomst heeft tot doel:

- o het ondersteunen van dierenwelzijn en de soortenbescherming;*
- o de ondersteuning van professionele opvang en revalidatie van inheemse wilde dieren;*
- o bevorderen van bewustwording van het belang van wilde dieren, hun bescherming, het behoud en verbetering van hun habitat;*
- o zekerheid voor de gemeente en het Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren Neteland over de financiële middelen voor een - in principe - meerjarige periode. Dit biedt het VOC de mogelijkheid voor het voeren van een efficiënte organisatie van de inzet van mensen en middelen, wat de beleidsvoering, de bedrijfsvoering en de beheersing van werkingsrisico's ten goede komt.*

ARTIKEL 2 - ENGAGEMENT VAN VOC NETELAND

VOC Neteland is een Vlaams opvangcentrum voor vogels en wilde dieren. Het werkgebied omvat (delen van) de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant.

VOC Neteland is erkend door de Vlaamse Overheid en werkt samen met verschillende organisaties zoals Natuurpunt, andere VOC's en Vogelbescherming Vlaanderen.

Het VOC heeft drie opdrachten:

1. *Opvang en verzorging van inheemse wilde dieren: deze opdracht bestaat erin om op deskundige wijze dieren in nood op te vangen, te verzorgen en na revalidatie terug vrij te laten in de natuur.*

Welke dieren vangt het VOC op?

- 1. alle inheemse wilde fauna*
- 2. exoten aangetroffen in het wild (mits er plaats beschikbaar is)*
- 3. vogels en reptielen van inbeslagnames (mits er plaats beschikbaar is)*
- 4. ontsnapte valkeniersvogels*

VOC Neteland beschikt over deskundig en gediplomeerd personeel en meer dan honderd vrijwilligers om deze opdracht te vervullen.

Dieren en hun huisvesting worden 7 dagen op 7 verzorgd. Tijdens de openingsuren wordt er een telefonische permanentie voorzien. Buiten de openingsuren kunnen dieren opgevangen worden in een daartoe voorziene ruimte.

Om gewenning aan de mens te voorkomen, wordt de revalidatieperiode zo kort mogelijk gehouden en is de accommodatie niet toegankelijk voor het publiek. Er wordt echter wel een uitzondering gemaakt voor educatieve doeleinden. Om een goede zorgverlening te garanderen werkt het VOC intensief samen met een gespecialiseerde dierenartsenpraktijk.

Gerevalideerde inheemse soorten worden vrijgelaten in een geschikt habitat, exotische soorten worden herplaatst. Selectief aanvaarde gedomesticeerde dieren worden verzorgd en de eigenaars, w.o. valkeniers of duivenmelkers, actief opgezocht.

Het VOC onderhoudt een uitgebreide administratie van de binnengebrachte slachtoffers. Er wordt jaarlijks een slachtofferlijst gepubliceerd.

Relatie met diensten: in onderling overleg assisteert het VOC, binnen de openingsuren, diensten als politie en brandweer bij verschillende oproepen zoals reeën die in een kanaal zijn gevallen, bevrijden van roofvogels, etc. Mits er voldoende bekwame mensen beschikbaar zijn kan het VOC ook assisteren bij het verwijderen van kauwen en andere vogels uit schoorstenen. Het VOC voorziet de brandweezones met 2/3e gemeentes met een samenwerkingsovereenkomst van een aangepaste reeënkist, waar een gekwetste ree kan worden ondergebracht voor vervoer naar het VOC. Ook wisselkisten kunnen voorzien worden om onmiddellijke verplaatsing van het dier bij aankomst op het VOC Neteland te voorkomen.

Het VOC kan in onderling overleg voorzien in informatie en opleiding van diensten.

2. *Educatie en sensibilisering*

Het VOC organiseert verschillende natuureducatieve activiteiten, zoals rondleidingen, natuurwandelingen, opendeurdag, lezingen. De eigen werking, het terrein van het VOC en de onmiddellijke omgeving zijn op deze opdracht afgestemd.

Het VOC draagt er zorg voor om het terrein en de accommodaties zo in te richten dat ze een onmiddellijke educatieve waarde hebben voor alle bezoeken.

Scholen, verenigingen, instellingen, groepen kunnen beroep doen op het VOC voor een rondleiding of natuureducatieve activiteit, al dan niet met een aanbod op maat. Scholen, verenigingen of instellingen met zetel in de gemeente of gemeente waarmee een samenwerkingsovereenkomst is gesloten krijgen een reductie van 20% op de gangbare prijs van de natuureducatieve activiteiten.

3. Sociaal en maatschappelijk engagement

VOC Neteland investeert in het sociale weefsel van de maatschappij. Het VOC is voor vrijwilligers en kwetsbare personen een ontmoetings- of rustpunt. Voor een aantal vrijwilligers is VOC Neteland een katalysator om terug in een gezond ritme te komen en zo opnieuw deel te nemen of te participeren.

VOC Neteland begeleidt personen die op één of andere manier trajectmatig bij het VOC terecht komen, zoals bijvoorbeeld justitie (werkstraffen, reclassering), VDAB, OCMW, psychiatrie, Vlaams fonds voor personen met een handicap... Met het lokale OCMW kunnen afspraken gemaakt worden rond werkbegeleiding van kwetsbare mensen. Het verzorgen van dieren blijkt een belangrijke factor te zijn in de verwerking van psychische kwetsuren.

ARTIKEL 3 - ENGAGEMENTEN VAN HET GEMEENTEBESTUUR

De gemeente ondersteunt financieel de werking van het VOC en maakt de werking van het VOC bekend bij haar bevolking. Deze bijdrage wordt berekend o.b.v. het aantal inwoners en de afstand tot VOC Neteland.

Het gemeentebestuur kent VOC Neteland voor de dienstverlening vermeld onder 'engagement van VOC Neteland' een jaarlijkse vergoeding van € 1.500 toe die zal gebruikt worden voor de werking van het VOC zoals beschreven in het engagement. Deze vergoeding wordt betaald op het rekeningnummer IBAN BE66 9794 3630 0143, BIC: ARSP BE 22 van VOC Neteland. De vergoeding kan in onderling overleg tweejaarlijks worden aangepast.

Het VOC heeft de mogelijkheid - voor zover hiervoor ruimte beschikbaar is - tot communicatie over de werking van VOC Neteland.

ARTIKEL 4 - DUUR VAN DE OVEREENKOMST

Deze samenwerkingsovereenkomst wordt aangegaan vanaf 1 januari 2026 voor onbepaalde duur. De overeenkomst kan door de partijen van de overeenkomst opgezegd worden via aangetekend schrijven aan de andere partij, mits in achtneming van een opzegtermijn van 3 maanden.

Jaarlijks voorziet VOC een verslag van het werkingsjaar dat minstens de volgende informatie bevat:

- o algemene informatie over de activiteiten en werking van het opvangcentrum;*
- o het aantal wilde dieren dat in het afgelopen kalenderjaar is binnengebracht door inwoners van de gemeente.*

ARTIKEL 5 - SLOTBEPALINGEN

In geval van betwisting van deze overeenkomst is de rechtbank van Turnhout bevoegd.

Deze overeenkomst werd opgemaakt in 2 exemplaren waarvan elke partij erkent één exemplaar te hebben ontvangen.

Opgemaakt te Bonheiden op 17/12/2025.

Gelezen en goedgekeurd:

Voor VOC Neteland

Dirk Beersmans - Voorzitter-secretaris vzw VOC Neteland

Voor de gemeente

Lode Van Looy - Burgemeester

Ethel Van den Wijngaert - Algemeen directeur

Artikel 2 - Voorziet hiervoor de nodige kredieten in de meerjarenplanning 2026-2031.

Voor eensluidend uittreksel:

[SIG01]

[SIG02]